

A Ježiš odpovedal a riekol mu: Amen, amen ti hovorím.

Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie.

Ján 3:3

Prvý človek bol stvorený na Boží obraz a podľa Božej podoby (1. Mojžišova 1:26-27). Na základe tejto skutočnosti môžeme rozumieť, že Adam s Evou boli svätí a mali úzky vzťah s Bohom. Život vo viere a poslušnosti bol hlavný princíp ich vzťahu s Bohom v rajskej záhrade pred pádom. Pretože boli stvorení podľa Božej podoby, mohli k Bohu pristupovať, mohli s ním mať obecnosť a mohli odrážať jeho lásku, slávu a svätosť. Žili v dôvernom a blízkom vzťahu s Bohom – Boh k nim prichádzal do rajskej záhrady, do ktorej ich umiestnil (2:8, 15).

Boh ustanovil človeka za vládcu nad celým stvorením (1:26, 28, 2:15). K tomu, aby naplnil túto úlohu, bol vybavený a zaopatrený všetkým potrebným (1:29-30). Adamovi však dal aj jedno prikázanie: „Z ktoréhokoľvek stromu rajského budeš slobodne jesť, ale zo stromu vedenia dobrého a zlého nebudeš jesť, lebo toho dňa, ktorého by si jedol z neho, istotne zomrieš“ (2:16-17). Adam bol tým varovaný, že ak neposlúchne, určite zomrie. Adam neposlúchol a stalo sa tak, ako povedal Boh – zomrel. Táto smrť má tri stránky: duchovnú, fyzickú a večnú. Duchovná smrť znamená, že prirodzenosť Adama (človeka) sa okamžite po páde stala hriešnou a človek stratil spoločenstvo s Bohom (Efezským 2:1; Kolosenským 2:13). Fyzická smrť znamená, že človek sa stal smrteľným, a preto raz musí fyzicky zomrieť (Židom 9:27). Večná

smrť (druhá smrť) znamená, že po fyzickej smrti a večnom súde človeka čaká večné odlúčenie od Boha (zatratenie) v ohnivom jazere (Zjavenie 20:14-15).¹⁾

Písmo akt neposlušnosti prvého človeka označuje pojmom hriech a človek sa preň pred Bohom stal hriešnikom. Boh daným prikázaním (2:16-17) varoval Adama pred neposlušnosťou. Varoval ho, že jeho neposlúchnutie zmení podstatu, spôsob, existenciu jeho bytia, jeho života.^{A)} Neposlúchnutím sa stal smrteľným, porušeným a vzbúrencom voči Bohu. Jeho podobnosť s Bohom v svätosti a spravodlivosti sa úplne stratila,

²⁾

ako to čítame už hneď v ďalších kapitolách 1. knihy Mojžišovej (napr. v 6:5). V týchto vlastnostiach sa človek stal prevráteným, celkom a vo všetkom zlým a čo sa týka podobnosti Bohu svojou podstatou úplne opačným. Človek zomrel po všetkých stránkach svojho bytia a dostal sa pod Božiu kľatbu. Jeho podstata (prirodzenosť) sa stala hriešnou, telesnou. Všetci Adamovi potomkovia sa už rodia s adamovskou hriešnou prirodzenosťou (5:3-4) ako telesní ľudia – v Božom pohľade človek po páde je (už iba) telo (1. Mojžišova 6:3). Všetci Adamovi potomkovia sú hriešnici svojou prirodzenosťou, a preto páchajú hriešne skutky, – hriechy – hrešia. A ako takí sú vylúčení zo spoločenstva s Bohom. Pádom Adama do hriechu sa zmenila prirodzenosť človeka z pôvodnej neporušenej a bezhriešnej na porušenú a hriešnu.

Boh však vo svojej milosti nezanevrel na svoje stvorenstvo. Ako čítame na stránkach Písma, jeho cieľ mať ľud, ktorému bude Bohom a ktorý bude jeho ľudom, uprostred ktorého bude prebývať, zostáva aj naďalej a zmienky o ňom sa tiahnu celým Písmom. K jeho naplneniu v plnosti však dôjde až na novej zemi a v novom Jeruzaleme (Zjavenie 21:1-3). Tento cieľ, mať svoj svätý ľud, Boh dosahuje cestou ospravedlnenia, znovuzrodenia a oslávenia (Rímskym 5:2, 8:30). Tento článok je venovaný téme znovuzrodenie.

□

Znovuzrodenie

Význam slova a príbuzné výrazy

Znovuzrodenie doslova znamená: byť znova narodený. Keď Písmo hovorí o znova narodení (novom narodení, znovuzrození), myslí tým duchovné znovuzrodenie (nové duchovné narodenie). Ide v ňom o znova narodenie človeka jednotlivca, ktorého prirodzenosť je byť duchovne mŕtvy (vo svojich hriechoch a previneniach Efezským 2:1; Kolosenským 2:13), na človeka s prirodzenosťou byť duchovne živý. Znova narodený človek (jednotlivec) je živý Bohu – zrodený do opätovného života s Bohom, do opätovného živého vzťahu s Bohom, ktoré (vzťah a život) zanikli duchovnou smrťou Adama, a tým následne zanikli aj u všetkých jeho potomkov. Znova narodenie je trvalý návrat jednotlivca do jestvovania v spoločenstve so svätým Bohom – je to návrat z duchovnej smrti do duchovného života. V znovuzrození sa razom mení prirodzenosť človeka z telesného človeka na duchovného človeka,³⁾ z duchovne mŕtveho na živého – razom dostáva nového ducha a Božieho Ducha.

Verše so slovom znovuzrodenie alebo s jeho ekvivalentnými výrazmi ako splodenie, opätovné splodenie, oživenie môžeme rozdeliť do troch skupín a v Novom zákone (v preklade prof. Roháčka) sa vyskytujú na nasledovných miestach:

1. O znova narodení, znovuzrození sa píše v Matúšovi 19:28 (znovuzrodenie); v Jánovi 3:3, 5!, 6 a 7 (narodiť sa znova); v 1. liste Jánovom 2:29, 3:9, 4:7, 5:1, 4, 18 (narodiť sa z neho – z Boha).
2. O splodení, znova splodení sa píše v Jánovi 1:13 (z Boha splodení); v Titovi 3:5 (opätovné splodenie – verš sa týka spasenia, nielen znovuzrodenia); v Jakubovi 1:18 (Otec/Boh nás splodil); 1: Petrov 1:3, 23 (znova splodil).

3. O oživení, obživení – v zmysle opäť priviesť k životu s Bohom sa píše v Efezským 2:5 (oživil nás s Kristom); Kolosenským 2:13 [dôležitý verš: „I vás, ktorí ste boli mŕtvi v hriechoch... spolu oživil s ním (s Kristom)“] a v 1. Timoteovi 6:13 sa uvádza, že je to Boh (jedine Boh), ktorý jediný má schopnosť oživiť všetko, čo má byť oživené.

4. O vstaní s Kristom z mŕtvych (Kolosenským 3:1).

5. O novom stvorení človeka (2. Korinským 5:17; Galatským 6:15).

Všetky uvedené predchádzajúce výrazy opisujú jednu a tú istú skutočnosť duchovného znova narodenia predtým duchovne mŕtveho človeka, ale z rôznych uhlov pohľadu. Ich spoločná charakteristika je, že opisujú vznik/zrodenie niečoho nového, čo predtým nebolo alebo nežilo; vznik/zrodenie nového človeka.

Výrazy prvej skupiny (znovuzrodenie, narodiť sa znova, narodiť sa z Boha) vyjadrujú skutočnosť aktu duchovného znova narodenia predtým duchovne mŕtveho človeka.

Výrazy druhej skupiny (splodiť, znova splodiť) poukazujú na pôvodcu aktu znovuzrodenia.

Výrazy tretej, štvrtej a piatej skupiny poukazujú na spôsob, cestu, prostriedok/-y nového narodenia; na spôsob a cestu prechodu zo stavu duchovne mŕtvy do stavu duchovne živý.

V biblickom zjavení celé duchovné znovuzrodenie človeka, ako píšeme aj vyššie, je kompletne Božie dielo a ide v ňom o splodenie a o zrodenie predtým duchovne mŕtveho jednotlivca k novému životu. Všetko sa udialo v Ježišovi Kristovi a prostredníctvom neho.

Predchádzajúce výrazy (znova narodenie, splodenie) sa v Písme používajú tiež v obraznom význame. Vzťah učiteľa (majstra) a jeho učeníka je často obrazne opísaný ako vzťah otca a syna. Ako otec plodí syna, tak v obraznom zmysle učiteľ „plodí“ žiaka, majster učeníka. V tomto zmysle Pavol hovorí, že v Ježišovi Kristovi splodil veriacich skrze kázanie evanjelia, stal sa ich otcom (1. Korinským 4:15; Filemonovi 10, porovnaj s Galatským 4:19 a 1. Tesalonickým 2:11-12).

Nutnosť a potreba znovuzrodenia

Varovanie z 1. Mojžišovej sa pre neposlušnosť prvých ľudí (Adama a Evy) stalo skutočnosťou. Človek, pôvodne stvorený ako bezhriešny a neporušený a prebývajúci v spoločenstve s Bohom, sa stal hriešnym a porušeným, oddeleným od Boha a pod vládou moci temnosti, hriechu a všetkého zla. Človek sa stal mŕtvym duchovne a zomiera aj fyzicky (prvá smrť – jeho telo sa vracia do prachu), aj definitívne, večne (druhá smrť – navždy, večne oddelený od Boha). Z tejto situácie, zo všetkých rovín smrti, zo všetkej moci temnosti a zla, sa sám nedokáže vyslobodiť a zachrániť (Rímskym 6:20, 22, 8:5-11; Efezským 2:1-12; Ján 6:44-45). Vyslobodiť ho z tejto situácie môže iba sám Boh.⁴⁾ To je realita všetkých Adamových potomkov (Kolosenským 1:13). Ten, kto zomrel, je od Boha oddelený, je mŕtvy, potrebuje, aby znova ožil a žil, potrebuje sa znova narodiť – a o tom je znovuzrodenie.

Dôsledok hriechu a smrti

Hriechom došlo k strate, resp. porušeniu integrity človeka ako celistvej, kompaktnej bytosti. Hriech zasiahol každú jeho zložku (stránku). Stalo sa to, pred čím bol Adam varovaný – zomrel. Toto zjavenie Písma, že Adam (človek) neposlúchol, zhrešil a zomrel, musíme zobrať ako historický fakt, historickú udalosť. Nemôžeme ho ignorovať alebo prekrútiť, či svojvoľne interpretovať. Boh Adamovi povedal, že zomrie, a človek zomrel – a tak je to s každým Adamovým potomkom. Každý sa rodí nielen ako smrteľný človek, ale zároveň ako duchovne mŕtvy, ako hriešnik, a preto sú všetci pre Boha mŕtvi (neužitoční, nefunkční – Rímskym 3:9-10, 5:12).

Smrť vždy znamená určité oddelenie či odlúčenie. Je dôsledkom trestu a klatby za hriech Adama (1. Mojžišova 3:11-24). Človek tým, že zhrešil a duchovne zomrel, vypadol z Božej priazne, zo spoločenstva s ním, stratil podiel na Božom večnom živote. Ale Boh je Bohom živých, nie mŕtvych – Boh nemá spoločenstvo s duchovne mŕtvymi, ale so živými (Lukáš 20:34-38). Preto je potrebné človeka vrátiť späť do života, do života s Bohom. To môže urobiť len Boh sám, človek a ani nikto iný to nedokáže. Akt, ktorým Boh vracia človeka do života charakterizovaného spravodlivosťou a svätosťou, do života a spoločenstva so sebou samým, je, ako píšeme vyššie, znovuzrodenie. Čo je potrebné s padlým, hriešnym človekom urobiť, aby

nastalo znovuzrodenie, aby sa znova zrodil, a čo je samotné znovuzrodenie, môžeme porozumieť cez zaslúbenia o prinavrátení človeka späť do života s Bohom, ktoré dal Boh cez svojich starozákonných prorokov.

Nutnosť a potreba znova narodenia (znovuzrodenia)

Nutnosť znovanarodenia (nového narodenia) je zdôraznená predovšetkým v Jánovi 3:3, 5, 7. (... Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie. ... Amen, amen ti hovorím, že ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho. Nediv sa, že som ti povedal: Musíte sa narodiť znova.)

Znovanarodenie je jediný spôsob, ako sa človek z duchovnej smrti môže dostať do duchovného života a späť do spoločenstva s Bohom (Efezským 1:1-14). Je to počiatok jeho opätovného života s Bohom. Znovuzrodenie je Božie dielo v človeku, ktorý uveril v evanjelium Ježiša Krista (1. Petrov 1:23).

Zaslúbenia o duchovnom znovuzrodení a ich naplnenie

Znovuzrodenie, ako píšeme a zdôrazňujeme v celom článku, je Božie dielo. V znovuzrodení Boh nechá zomrieť starého človeka spolu s Kristom (Rímskym 6:6), čím nás vyslobodzuje z moci zákona skutkov (7:4), zákona hriechu a smrti (8:2) a všetkej moci temnosti (Kolosenským

1:13). Následne stvorí nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy (Efezským 4:24), a prenesie ho do kráľovstva Syna svojej lásky (Kolosenským 1:13). Toto dielo Boh uskutočňuje v rámci Novej zmluvy, ktorou sa naplňajú zaslúbenia Zmluvy milosti uzavretej s Abrahámom. Boh už v ére Starej zmluvy dal zaslúbenia, týkajúce sa Novej zmluvy a znova zrodenia človeka, ktoré vyriekol skrze starozmluvných prorokov. Zaslúbenia sú štyri a všetky sa naplnili s príchodom Novej zmluvy.

- 1) Dám vám nové srdce (kamenné odoberiem, dám vám mäsité).
- 2) Zapišem zákon do vášho vnútra (na srdce, na myseľ), v dôsledku čoho ma budete poslúchať.
- 3) Dám vám nového ducha.
- 4) Dám svojho Ducha (Božieho Ducha) do vášho vnútra.

Po páde Adama a Evy to bol práve ich duch, ktorý sa v nich porušil, poškodil, „zomrel“ – stal sa mŕtvym Bohu, a tým človek stratil spoločenstvo s Bohom. Boh však prostredníctvom svojich starozákonných prorokov zaslúbil, že príde doba, keď bude mať svoj ľud, ktorý ho bude poznať, milovať a poslúchať. Urobí to tak, že svojmu ľudu, ako píšeme vyššie, z ich vnútra odstráni staré kamenné srdce a dá im do ich vnútra nové mäsité srdce a nového ducha a dá im aj svojho Ducha.

Zasľúbenie nového srdca, nového ducha a Božieho Ducha

„A dám im jedno srdce a nového ducha dám do vášho vnútra, odstránim kamenné srdce z ich tela a dám im srdce z mäsa“ (Ezechiel 11:19). A znovu toto zasľúbenie opakuje: „A dám vám nové srdce a nového ducha dám do vášho vnútra a odstránim to kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce z mäsa. A dám svojho Ducha do vášho vnútra a učiním to, aby ste chodili v mojich ustanoveniach a ostríhali moje súdy a činili ich“ (Ezechiel 36:26-27). O stvorenie nového srdca a o nového priameho ducha prosí žalmista: „Stvor mi čisté srdce, ó, Bože, a obnov priameho ducha v mojom vnútri“ (Žalm 51:12). Žalmista žiada o stvorenie nového srdca a o nového ducha (v zmysle stvorenia ako u Ezechiela) a nie o premenu v zmysle vylepšenia toho starého! Stvorenie v Písme znamená vznik niečoho nového. Skrže starozákonné proroctvo Boh zasľúbil nového ducha (a nové srdce). Duch bol mŕtvy, srdce kamenné, a preto Boh ľuďom pod Novou zmluvou stvoril/dal nového ducha a nové srdce. V novozákonnej dobe urobil to, čo v starozákonnej zasľúbil: dal nové mäsité srdce, zapísal svoje zákony do mysle človeka a na jeho nové srdce, dal nového ducha a dal aj svojho Ducha (pozri napr. List Židom kapitoly 8, 9 a 10).

Srdce je z biblického pohľadu zdrojom života, centrom ľudskej činnosti a jeho riadiacou jednotkou. (Príslovie 4:20-23; „Nado všetko, čo treba strážiť, strež svoje srdce, lebo z neho pochádza život“ – verš 23.) Srdce zahŕňa aj svedomie (Židom 10:22). Väčšinou sa tento pojem používa k označeniu vnútra človeka – jadra a centra mnohých stránok ľudskej osobnosti.

Hriešnik je živá fyzicky fungujúca ľudská bytosť, ale v duchovnom zmysle a užitočnosti pre Boha a jeho kráľovstvo je mŕtvy, t. j. nefunkčný, neužitočný, morálne skazený, zvrhlý, a tým akoby neexistujúci – teda mŕtvy (duchovne mŕtvy, čoho je v Starom zákone synonymom kamenné srdce a tvrdá šija). To, čo je mŕtve, akoby neexistovalo (duch hriešnika vo vzťahu k Bohu akoby bol mŕtvy), preto je potrebné ho nanovo splodiť – znova zrodiť. Boh v človeku urobí to, že mu jeho staré kamenné srdce vymení za nové a dá mu (znovuzrodí) nového ducha. Tento akt výmeny starého srdca za nové a danie nového ducha spolu s daním Božieho Ducha

je vlastný akt znovuzrodenia. Oboje, danie nového ducha a danie Božieho Ducha, je súčasťou aktu znovuzrodenia. Danie Svätého Ducha je podľa Písma krst v Svätom Duchu. Preto „krst v Svätom Duchu“ nemôžeme považovať za oddelenú, resp. za ďalšiu udalosť oddelenú od znovuzrodenia [pozri zdroj 5].

□

Zapísanie zákona do vnútra človeka

Asi najlepšie vieme uchopiť zasľúbenie zapísania zákona do vnútra človeka. Pod Starou zmluvou bol zákon človeku, ktorý bol duchovne mŕtvy, nariadený zvonku – človek ho mal napísaný na kamenných doskách. Výsledkom bola neposlušnosť človeka a následná spravodlivá smrť (odplata za hriech/prestúpenie zákona je smrť). Boh človeku v znova zrodení vymenil kamenné srdce za mäsité a napísal svoj zákon do jeho vnútra – na srdce a do mysle (Židom 8:10). Človek s novým srdcom a novým duchom, ktorý má Božie zákony zapísané vo svojom vnútri, je schopný poslúchať Boha a činiť jeho spravodlivosť.

Boh teda v znovuzrodení, v duchovnom zrodení, dáva človeku nový duchovný život. Predtým duchovne mŕtvy, teraz duchovne živý – živý Bohu. V znovuzrodení Boh odstraňuje starú prirodzenosť (starý spôsob bytia/existencie – starého, telesného človeka) a dáva mu novú prirodzenosť (nový spôsob bytia – činí z neho nového, duchovného človeka, nové stvorenie, Božie dieťa). Staré pominulo a všetko je nové (2. Korinským 5:17). Predtým hriešnik, teraz svätý Boží. Dôkaz o duchovnom znovuzrodení nosí príslušný človek sám v sebe. Je to vnútorné povedomie (uistenie Ducha, Rímskym 8:16) o tom, že má odpustené hriechy a že Ježiš Kristus je jeho Spasiteľom a Pánom. Zároveň s tým sa znovuzrodenie pozná aj podľa ovocia – podľa spôsobu jeho života (strom sa pozná po ovoci).

Akt znovuzrodenia

Znovuzrodenie – Boží čin v človeku

Najjednoduchšie vysvetlenie aktu znovuzrodenia je: V znovuzrodení dochádza k novému narodeniu toho, čo v Adamovi zomrelo. To, čo je o znovuzrodení bezpodmienečne potrebné vedieť a vždy mať na pamäti, je, že znovuzrodenie je Boží čin (dielo) v človeku (1. Petrov 1:3).

Jedine Boh je schopný urobiť tento div v človeku v moci svojho Ducha (Ján 3:6, 8, 6:63; Rímskym 8:14-16; Galatským 4:6). „... nie z krvi ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha sú splodení“ (Ján 1:13; pozri aj Títovi 3:5; 1. Jánov 2:29, 3:9, 4:7, 5:18) a skrze (prostredníctvom) Ježiša Krista. Bez tohto nového narodenia nemôže človek uvidieť Božie kráľovstvo, t. j. mať (získať, prijať) večný život a byť spasený, lebo všetci ľudia sú svojou prirodzenosťou od svojho fyzického narodenia hriešnikmi, sú duchovne mŕtvi, neschopní poslúchať Boha a zapáčiť sa mu (Žalm 51:7; Jeremiáš 17:9; Rímskym 8:7-8; 1. Korinským 2:14; Efezským 2:3). Človek k svojmu znova zrodeniu nemôže prispieť ničím rovnako tak, ako nemôže ničím prispieť k svojmu fyzickému narodeniu.

Znova zrodením Boh dáva novú prirodzenosť a znovuzrodených dostáva späť do spoločenstva so sebou samým (1. Jánov 1:3-4) a do Božej rodiny (domácnosti, Židom 3:6; 1. Jánov 1:3). Nová prirodzenosť človeka sa prejavuje konaním spravodlivosti (1. Jánov 2:29), nehrešením (3:9), láskou (4:7), pretrvávajúcou vierou v Ježiša Krista (5:1) a premáhaním sveta (5:4).

Týmto aktom sa veriacemu v evanjelium Ježiša Krista udeľuje večný život od samotného Boha (Ján 3:16; 2. Petrov 1:4; 1. Jánov 5:11) a on sa stáva Božím dieťaťom (Ján 1:12; Rímskym 8:16-17; Galatským 3:26) a novým človekom (2. Korinským 5:17; Kolosenským 3:9-10). Ako nový človek (nové stvorenie v Kristovi – 2. Korinským 5:17) je teraz nanovo stvorený podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy (Efezským 4:24).

Znovuzrodenie je počiatkom nového a večného (nezrušiteľného, nestratiteľného a nezmeniteľného) vzťahu, spoločenstva a života s Bohom a definitívnym novým, nezrušiteľným a nezmeniteľným postavením človeka pred ním. Z hriešnika sa v znova zrodení stalo nové stvorenie – človek s novou prirodzenosťou.

□

Základ a cieľ znovuzrodenia

Základom znova zrodenia je vzkriesenie Ježiša Krista z mŕtvych (1. Petrov 1:3). Poukazujú na to hlavne výrazy typu oživiť (pozri vyššie), ktoré poukazujú na to (opisujú skutočnosť), že dielo

znovuzrodenia sa udialo v Kristovi. Náš starý človek zomrel spolu s Kristom na kríži a spolu s Kristom bol vzkriesený ako nový človek do života s Bohom (Rímskym 6:4-11).

Vlastné znova narodenie človeka z Boha (duchovné znova zrodenie) sa uskutočňuje (dochádza k nemu) skrze živé Božie slovo, ktoré sa zvestuje (1:23, 25) skrze evanjelium o osobe a diele Pána Ježiša Krista. Jeho výsledkom je živá nádej (1:3; predtým: bez nádeje na svete – Efezským 2:12), ktorá sa spolieha na Božiu milosť, ktorá sa veriacemu v plnosti dostane, až sa zjaví Ježiš Kristus (1. Petrov 1:13).^{B)}

Apoštol Jakub píše, že Boh splodil veriacich slovom pravdy (Jakub 1:18), t. j. hlásaním evanjelia na základe zmŕtvychvstania Ježiša Krista, a to k živej nádeji, k neporušiteľnému, nepoškvrenému a nepominuteľnému dedičstvu v nebesiach (1. Petrova 1:3). Znovuzrodenie je zrodenie z Ducha a Božieho slova (Títovi 3:4-6).

Zostúpenie Svätého Ducha na Ježiša Krista pri vodách Jordánu a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista započalo kvalitatívne nový spôsob existencie (života) človeka. Ježiš Kristus sa stal/je prvorodený medzi mnohými bratmi (Rímskym 8:17, 29; Židom 2:11-12). Veriaci v osobu a dielo Ježiša Krista a jeho zmŕtvychvstanie, ktorí majú závdavok Svätého Ducha, sú v novozákonných spisoch prehlasovaní za zrodených Bohom (Ján 1:13), za Božie deti, za prenesených do nového veku (1. Jánov 3:14 a spoj s Ján 5:24). Nový zákon skutočnosť znovuzrodenia vyjadruje rôznymi výrazmi, aby zdôraznil rozdielnosť medzi životom pred uvereníím v evanjelium a po ňom. Za najvýstižnejšie a najzávažnejšie, zdá sa, však môžeme považovať označenie (ako identitu): nové stvorenie v Kristovi (2. Korinským 5:17; Galatským 6:15; Efezským 4:24).

Obnovenie vzťahu a spoločenstva

Výsledok znovuzrodenia

Darovanie (stvorenie) nového ducha, vďaka ktorému človek už nie je viacej pre Boha mŕtvy, ale je Bohu živý, je úzko spojené s darovaním Božieho Ducha človeku pri znovuzrození. „A dám svojho Ducha do vášho vnútra a učiním to, aby ste chodili v mojich ustanoveniach a ostríhali moje súdy a činili ich“ (Ezechiel 36:27); „A dám do vás svojho ducha, a ožijete, a osadím vás na vašej zemi, a zviete, že ja Hospodin som hovoril aj učiním, hovorí Hospodin“ (Ezechiel 37:14). Práve vďaka tomu, že človek, keď dostane nového ducha, dostáva aj Božieho Ducha na trvalé prebývanie, sa stáva nielen Bohu živým, ale aj Božím dieťaťom, ktoré Bohu už nielenže nie je mŕtve, ale ani cudzie či vzdialené. Vďaka tomu vzniká medzi Bohom a znovuzrodeným človekom jedinečné puto (vzťah), ktoré sprostredkováva aj spoločenstvo medzi Božím dieťaťom a Bohom, medzi Bohom a jeho ľuďmi. Prebývanie Boha uprostred svojho ľudu je v období medzi znovuzrozením a oslávením sprostredkované práve prostredníctvom Božieho Ducha, ktorý v človeku od znovuzrodenia už trvale prebýva ako prvotina Ducha, ako závdavok Ducha, a ktorým je znovuzrodený človek zapečatený ku dňu vykúpenia (vykúpenia tela). Až vo večnosti, po oslávení, bude spoločenstvo Boha a jeho ľudu realizované v plnosti, priamo, bezprostredne tvárou v tvár. Dovtedy sa realizuje iba v duchovnej rovine prostredníctvom Ducha a v ešte nevykúpenom tele.

□

Ovocie znovuzrodenia

Nový život znovuzrodeného človeka nesie nové ovocie. V 1. liste Jánovom 2:29, 3:1-3, 10-11, 4:7, 5:1, 4 a 18 sa ako ovocie nového života uvádza spravodlivosť, neherešenie (podľa 1. Jánovho listu „nehrešíme“ – 3:9, ale „ani nie sme bez hriechu“ – 1:8-9), vzájomná láska a premáhanie sveta. Znovuzrodení môžu tak žiť, lebo vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych a jeho nanebovstúpením do tohto sveta porušenia a tmy vstúpil nový vek, Božie kráľovstvo (Matúš 12:28). Do tejto sféry boli prenesení, patria do nej a zakúšajú ju tí, ktorí sú v Kristovi (Kolosenským 1:2, 13; 2. Korinským 5:17; Filipským 4:21; 1. Petrov 5:14).

Poznámky (A – B) a zdroje (1 – 5)

A) Podstata bytia v ontologickom zmysle sa mení pri oslávení (vykúpení tela) zo zemského človeka na nebeského. Prirodzenosť sa mení znovuzrodením – z duchovne mŕtveho na nové stvorenie (v Kristovi, 2. Korinským 5:17). Keď v článku hovoríme o zmene podstaty bytia, existencie, spôsobe života, máme na mysli zmenu prirodzenosti.

B) Uverením v evanjelium sa človek dostáva do zmluvného vzťahu s Bohom. Je pod Novou zmluvou a v zákone Kristovom, patrí k novozmluvnému ľudu (Židom kapitoly 8, 9 a 10; 1. Korinským 9:21).

- 1) a) Večný súd – 1. časť, *Solas* číslo 43, leto 2019, str. 30-37.

b) Večný súd – 4. časť, *Solas* číslo 44, jeseň 2019, str. 30-39.
- 2) Stvorený na Boží obraz, *Solas* číslo 47, leto 2020, str....
- 3) Telesný a duchovný človek, *Solas* 45, zima 2019, str. 21-28.
- 4) Sloboda a slobodná vôľa, *Solas* číslo 46, jar 2020, str. 7-13.
- 5) Pozri články o krste vo Svätom Duchu v *Solas* číslo 32, jeseň 2016.